بازخوانی نقش‌های مهم امین تارخ، بازیگر فقید سینما و تلویزیون

تاریخ با بازی تارخ

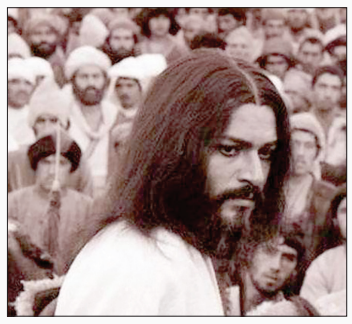

امین تارخ بازیگر باسابقه سینما و تلویزیون روز دوشنبه ۲۸ شهریور به علت سکته قلبی به بیمارستان منتقل شده و در بخش مراقبت‌های ویژه ICU تحت درمان قرار گرفت. این بازیگر بعد از گذشت چهار روز مراقبت ویژه درمانی، سرانجام در روز شنبه ۲ مهر ۱۴۰۱ در سن ۶۹ سالگی دار فانی را وداع گفت.

امین تارخ متولد شهر شیراز بود و تحصیلات ابتدایی و متوسطه خود را در این شهر گذراند. او مراحل بازیگری را نزدیک به ۵۰ سال فعالیت هنری، پله پله طی کرد و البته در تمام این سال‌ها فراتر از ایفای نقش‌های سینمایی، به تربیت نسل جدیدی از بازیگری پرداخت. او سال ۱۳۷۳ اولین مدرسه آموزش بازیگری به نام کارگاه آزاد بازیگری را در تهران تاسیس کرد. در دل این مجموعه آموزشی بازیگرانی همچون حبیب رضایی، بیتا بادران، کامبیز کاشفی، غزل صارمی، مهتاب کرامتی و ترانه علیدوستی آموزش دیدند.

امین تارخ دل سپرده دنیای بازیگری بود و به گفته خودش از ۱۳ سالگی شیفته بازیگری شده بود. سال اول دبیرستان عضو انجمن تئاتر دبیرستان حیات شهر شیراز شد و نمایشنامه‌هایی همچون «افعی طلایی» و «خانه روشنی» را اجرا کرد. اولین حضور حرفه‌ای امین تارخ در عرصه هنر نمایشی، با بازی در مجموعه تلویزیونی به نام «شهر من، شیراز» رقم خورد. این مجموعه تلویزیونی به کارگردانی «شاهرخ ذوالریاستین» در سال‌های ۱۳۵۵-۱۳۵۴ از تلویزیون ملی ایران پخش شد. کیهان رهگذر از دوستان امین تارخ نویسنده این مجموعه ۱۳ قسمتی بود و داستان این سریال را براساس کتاب بار دیگر شهری که دوست می‌داشتم اثر نادر ابراهیمی نوشته بود. امین تارخ در سال ۱۳۵۶ در رشته تئاتر دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران پذیرفته شد و در سال ۱۳۶۳ در رشته مدیریت امور فرهنگی دوره فوق لیسانس را گذراند. در ادامه نقش‌های مهم و موثر این بازیگر و استاد بازیگری را مرور می کنیم.

تاریخ به روایت تارخ

شاید قدیمی‌ترها چهره امین تارخ را با ایفای نقش ابوعلی سینا در یکی از مهم‌ترین سریال‌های تاریخی تلویزیون به خاطر بیاورند اما واقعیت امر این است که چهار سال قبل از درخشش در نقش ابن سینا، در سال ۱۳۶۰ با بازی در فیلم «مرگ یزدگرد» به کارگردانی بهرام بیضایی پا به عرصه سینما گذاشت و در همان سال با ایفای نقش «شیخ حسن جوری» در سریال سربداران تجربه موفقی را به دست آورد.

درحقیقت تارخ ۲۷ سال سن داشت که اولین نقش تاریخی‌اش را در سال ۱۳۶۰ بازی کرد. او در مورد همکاری‌اش با بهرام بیضایی و حضور در فیلم «یزدگرد سوم» گفته بود: «بنده به‌عنوان یک بازیگر در خدمت کارگردان بودم و کار کردم، معنی‌اش این نیست که آقای بیضایی پیشنهاد دادند و من هم پذیرفتم و رفتیم کار کردیم. قبل از اینکه «مرگ یزدگرد»ی در کار باشد، با ایشان از طریق نمایشنامه‌هایشان و مطبوعات و رسانه‌های آن‌زمان آشنایی داشتم. دبیرستان می‌رفتم در شیراز. آشنا بودم هم با علمش، هم با هنرش، هم با معرفتش. نه به قدر کافی، ولی به قدر دانش اندک خودم ایشان را می‌شناختم. زمانی که به‌عنوان اولین دانشجوی شیرازی که در رشته تئاتر پذیرفته شد، وارد دانشکده هنرهای زیبا شدم، خوش شانسی‌ام این بود که از سال دوم دانشجویی‌ام، آقای بیضایی ریاست دپارتمان آموزش تئاتر دانشکده را به عهده گرفتند. حضورشان باعث شد سطح آموزشی دانشکده اساسا دچار یک دگرگونی عمومی شود. دکتر محمد کوهسر، آقای پرویز پرورش، هوشنگ گلشیری، خانم فرزانه نوری علا و اسماعیل نوری علا هم بودند. از شخصیت‌هایی که برای ما اهمیت داشت، آقای شمیم بهار بود که ایشان هم آمدند. ما احساس کردیم اگر قرار نیست سیراب شویم از دانش و معرفت این جمعِ هم هنرمند و هم عالم، دست کم براساسِ خواست، شیفتگی و توان و استعدادمان می‌توانیم دریافت‌های خوبی داشته باشیم.»

ورود حرفه‌ای امین تارخ به صحنه تئاتر در سال ۱۳۵۸ با ایفای همان نقش سردار «مرگ یزدگرد» بود. زمینه‌های ورود تارخ به عرصه نمایش با یک اتفاق و دیدار با بهرام بیضایی شکل می گیرد. او در این باره گفته است: «دوره فوق لیسانس مدیریت امور فرهنگی را در دانشگاه فارابی ساوه گذراندم. آن دوره کتاب‌دار هم بودم. یک روز آقای بیضایی آمدند کتابخانه. گفتند چه می کنید و چه نمی کنید. بعد گفتند یک نمایشنامه نوشته‌ام، می‌خواهم تایپ شود. گفتم بدهید تایپش کنم و چاپ استنسیل کنم. اوایل سال ۵۸ بود. نسخه دستنویس بود. ای کاش نگهش داشته بودم. گفتند ضمنا نقش سردار را هم یک نگاهی بکن. این جمله هیچ‌وقت از خاطرم نمی‌رود. این طوری به‌نوعی پیشنهاد را دریافت کردم. طبیعتا نقش سردار را با هیجان بیشتری خواندم و فکر کردم چقدر شانس می‌خواهد حضور پیدا کنی در چنین نمایشنامه‌ای. به‌خصوص که آغاز راه بودم و برخورد و اتفاق و تقدیر خوبی رقم زده شد. اتفاقا سر از کتابخانه دربیاورند و بخواهند کسی تایپ کند و من پیشنهاد بدهم و این اتفاق بیفتد. در هر صورت این یک وسیله و زمینه‌ای شد برای اینکه آشنایی بیشتری اتفاق بیفتد. فکر می کنم اولین جلسه در منزل‌شان بود و بعدش تمرین در تئاتر شهر آغاز شد. تا آنجایی که ذهنم یاری می کند، ۵۰ اجرا داشتیم که هر شب فول می‌رفت در تئاتر چارسو. من جوانی بودم ۲۴، ۲۵ ساله. از عکس‌العملی که تماشاگران یا اهل فن نشان می‌دادند، احساس خوشبختی می کردم از اینکه در این اثر هستم.»

موفقیت امین تارخ در صحنه تئاتر و فیلم سینمایی مرگ یزدگرد از چشم اهل فن دور نماند. محمدعلی نجفی کارگردان سینما و تلویزیون که آن سال‌ها مشغول ساخت سربداران بود به سراغ امین تارخ رفت. نجفی درباره انتخاب تارخ برای نقش شیخ حسن جوری گفته است: «حتی علی نصیریان برای این نقش بیژن امکانیان را به ما پیشنهاد داده بود. من بازی‌های امین تارخ را در تئاترهای دانشگاه تهران دیده بودم به همین دلیل از او برای نقش محمدبیک دعوت کردیم. یادم می‌آید من و تارخ در اتاقی که مربوط به اکبر عالمی بود روبه‌روی هم نشسته بودیم در بیرون از اتاق اتفاقی افتاد و به خاطر سروصدا امین تارخ برگشت و پنجره را نگاه کرد. بعد از اینکه کمی با هم صحبت کردیم به او گفتم اجازه بدهید من کمی فکر کنم و برای نقش محمدبیک به شما خبر می‌دهم. بعد از اینکه او رفت کیهان رهگذر را صدا کردم و به او گفتم تارخ برای نقش شیخ حسن بسیار مناسب است. او تعجب کرد و به من گفت این یک جوان خوش‌تیپ امروزی است و برای نقش شیخ حسن مناسب نیست. به او گفتم پس یک کاری انجام بدهیم انتخاب نقش شیخ‌ها بر عهده من و بقیه را تو انتخاب کن.» جالب است که موفقیت امین تارخ در ایفای نقش شیخ حسن جوری باعث شد که نظر کیهان رهگذر هم در مورد اینکه چهره تارخ مناسب بازی نقش‌های تاریخی نیست هم تغییر کند و بعدها برای سریال ابوعلی سینا انتخابش کرد. تارخ اولین کاراکتر سینمای بعد از انقلاب است که چهره و فیزیکش مماس با مشاهیر تاریخی شد و با حضور موفق در دو سریال مهم تاریخی دهه شصت توانست، مخاطبان تلویزیون را با طرح‌واره کاراکترهای تاریخی آشنا کند.

او برای ایفای نقش شیخ حسن جوری انتخاب شد و محمد علی نجفی نسبت به این انتخاب رضایت کامل داشت او در مورد توانایی‌های این بازیگر گفته است: «امین تارخ را با تئاتر می‌شناختم، ولی در آن لحظه چیزی وجود داشت که پیش از این ندیده بودم. او از آن دسته بازیگرانی است که «آن» دارد. این ویژگی خاص در کنار صدای تاثیرگذار و نوع نگاهش قطعا او را شایسته بازیگری کرده است.»

امین تارخ هم از حضور در سریال سربداران راضی بود و گفته بود که این سریال از این جهت مهم است که به خیلی‌ها ثابت کرد سریال‌سازی می‌تواند یک صنعت باشد و باید به آن توجه ویژه داشت. فارغ از توانایی‌های فنی امین تارخ در ایفای نقش تاریخی، چهره تارخ او را مناسب ایفای نقش‌های اینچنین می کرد به گونه‌ای که کیهان رهگذار نویسنده و کارگردان مجموعه تلویزیونی «بوعلی سینا» دوباره به سراغ او رفت و به تارخ گفت هر آنچه تصویر از ابن سینا است شباهت زیادی با چهره تو دارد برای همین تو مناسب‌ترین انتخاب برای ایفای این نقشی!

اگرچه پیشینه تحقیقاتی یک سریال تاریخی و همچنین ارتباط نزدیک ادبیات کلاسیک با متون هنرهای نمایشی از مهم‌ترین دلایل موفقیت سریال‌های تاریخی دهه شصت بودند، اما فهم بازیگران از ادای کلمات و همچنین خلق زبان بدنی مختص یک اثر فاخر تاریخی هم نقش مهمی در بهتر جلوه کردن نقش‌هایی همچون «شیخ حسن جوری» و «ابوعلی سینا» داشت.

این بازیگر در مورد طراحی کاراکتر ابن سینا در این مجموعه تلویزیونی گفته بود: «چیزی که برای من مهم و برای کیهان رهگذار حیاتی بود این بود که اگر قرار باشد سراغ شخصیت‌های علمی و فرهنگی و شخصیتی که اهل حکمت و علم سیاست برویم شاید سریال ممکن است پربیننده نباشد بنابراین ترکیبی از این‌ها به اضافه زندگی شخصی که چرا ابن سینا ازدواج نکرد می‌تواند مخاطب را جذب کند، بنابراین شخصیتی خلق شد که قرار بود عشقی میان این دو باشد که ابن سینا نپذیرفت و هرگز نپذیرفت که ازدواج کند. نمونه‌ای از این اتفاقات و رابطه با پدر و مادرش و شخصیت‌های دیگر قصه‌ای را به تصویر کشید که برای تماشاگر می‌توانست زیبا باشد. درنهایت سریال ساخته و پربیننده شد و از دل این سریال یک فیلم سینمایی نیز استخراج و یکی از فیلم‌های سینمایی پرفروش شد.»

«سرب» داستان دانیال و مونس یک زوج جوان یهودی ایرانی را در اواخر دهه ۲۰ خورشیدی روایت می کند. تارخ ایفاگر نقش دانیال بود. این فیلم در سال ۱۳۶۷ ساخته شده است و از جمله مهم‌ترین آثار سینمایی مسعود کیمیایی است. هربار که امین تارخ در مورد همکاری‌اش با مسعود کیمیایی صحبت می کرد خاطره‌ای از دوران نوجوانی‌اش در شهر شیراز و حضور در پشت صحنه «داش آکل» نقل میکرد که شنیدنش جالب است. او گفته بود: «خیلی سخت خودم را به پشت صحنه این فیلم رساندم. یادم نیست که آن روز کیمیایی را دیدم یا نه اما در تمام مدت داشتم آینده خودم را می‌دیدم. سال‌ها گذشت و من رفتم دانشکده و تئاتر کار کردم و بعد انقلاب شد و سال ۱۳۶۵ یک آقایی آمد درب منزل ما و سناریویی از طرف آقای کیمیایی آورد. همه آن خاطرات گذشته و شیراز و پشت صحنه داش آکل برای من زنده شد. من سناریو «سرب» را خوانده و نخوانده، بازی در این فیلم را پذیرفتم.»

امین تارخ در سال ۱۳۶۸ در دو فیلم سینمایی «مادر» و «جست‌وجوگر» ایفای نقش کرد. فیلم اول یکی از آثار درخشان علی حاتمی است که اگرچه قصه و آدم‌هایش در دل دنیای معاصر زیست می کنند اما گویا از دل تاریخ بیرون کشیده شدند و دیالوگ‌ها و صحنه‌های این اثر در تاریخ سینمای ایران ماندگار شد. فیلم سینمایی جست‌وجوگر هم یک روایت تاریخی است که البته نتوانست موفقیت چندانی را در گیشه به دست بیاورد. فیلم سینمایی «مادر» اولین همکاری امین تارخ با علی حاتمی بود اما آخرینش نبود. تارخ سال ۱۳۷۰ نقش تاریخی «سیدحسین طاهرزاده» را برای فیلم «دلشدگان» علی حاتمی بازی کرد. این فیلم برداشتی آزاد و شخصی از سه داستان واقعی در زمان قاجار بود که در آن گروهی از نوازندگان سازهای ایرانی برای پر کردن صفحه موسیقی به خارج از کشور سفر می کنند. تارخ سال ۱۳۷۴ در سریال مذهبی تاریخی «شیخ مفید» حضور داشت و در سال ۱۳۸۲ در سریالی تاریخی دیگری به‌نام «معصومیت از دست رفته» و به کارگردانی داود میرباقری ایفاگر نقش شوذب خزانه‌دار شد. «معصومیت از دست رفته» پایانی بود بر سریال‌های تاریخی امین تارخ در تلویزیون و پس از آن بود که او را صرفا در داستان‌های معاصر تلویزیونی می‌دیدیم.

بازیگر قصه‌های روز

اگرچه امین تارخ با بازی در نقش‌های تاریخی به شهرت رسید اما در تمام سال‌های حضورش در عرصه سینما و تلویزیون، رنگارنگی نقش‌ها را برای خودش حفظ کرد. در همان دهه شصت که به گونه‌ای ستاره سریال‌های تاریخی بود؛ در دو فیلم سینمایی اجتماعی پرنده کوچک خوشبختی و پاییزان حضور داشت و همچنین در ابتدای دهه ۷۰، سریال موفق آپارتمان با بازی او از تلویزیون پخش شد.

یکی از کاراکترهای بدیعی که توسط امین تارخ در یک سریال تلویزیونی طراحی شده و بخش‌هایی از این کاراکتر را در نقش‌های دیگر و سریال‌های دیگر تکرار کرد، نقش حاج رضا در مجموعه تلویزیونی سفر سبز بود. این مجموعه در آذرماه ۱۳۸۱ از شبکه سه پخش شد و ازجمله پربیننده‌ترین آثار تلویزیونی بود و همچنان تکرارش پربازدید است.

سریال «اغما» به کارگردانی سیروس مقدم از جمله آثار مهم و پرسر و صدای تلویزیون بود که امین تارخ در آن حضور داشت. این سریال برای رمضان سال ۸۶ در ژانر ماورایی ساخته شد و بسیاری از بیننده‌ها را پای تلویزیون نشاند. «جراحت» ساخته محمدمهدی عسگرپور دیگر سریال موفقی بود که امین تارخ در نقش «بزرگ» مقابل دوربین آن رفت. این سریال هم برای رمضان ساخته شد و سال ۸۹ روی آنتن رفت. همکاری عسگرپور با امین تارخ هشت سال بعد در سریالی دیگر با نام رهایم نکن تکرار شد که اتفاقا این مجموعه هم مناسبتی بود.

«رهایم نکن» که در رمضان ۱۳۹۷ از شبکه سه پخش شد، آخرین سریالی است که امین تارخ در آن بازی داشته است. البته او دو سال بعد در سریال‌های «آقازاده» و سپس «خسوف» هم بازی کرد اما هر دوی این مجموعه‌ها که آخرین کارهایش هم محسوب می‌شوند، در شبکه نمایش خانگی شکل گرفت.

آگهی تجدید مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهرا در نظر دارد تجدید مناقصه خرید، نصب و راه اندازی و آموزش دستگاه تزریق پلاستیک و تجهیزات جانبی برگزار نماید، لذا از کلیه شرکت‌های متقاضی شرکت در تجدید مناقصه دعوت به‌عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مربوطه، با همراه داشتن معرفی نامه و اصل فیش واریزی به شماره حساب ۰۱۱۵۸۶۰۸۷۳۰۰۰ (شماره شبا IR۹۲۰۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۱۱۵۸۶۰۸۷۳۰۰۰) به‌نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهرا به مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال، حداکثر ظرف مدت ۱۰ روز کاری پس از انتشار آگهی در ساعات اداری به آدرس بوئین‌زهرا- کیلومتر ۳ جاده تهران- جنب بیمارستان امیرالمومنین(ع) دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهرا- امور اداری مراجعه و برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۴۲۲۰۸۳۶-۰۲۸ (امور اداری) و ۳۴۲۲۰۸۶۶۱ (امور پژوهش) تماس حاصل نمایند.

-آخرین مهلت خرید و ارائه اسناد: حداکثر تا ۱۰ روز کاری پس از تاریخ انتشار آگهی می‌باشد.

- میزان سپرده تضمین شرکت در تجدید مناقصه: مبلغ ۲۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال معادل بیست میلیون تومان بصورت ضمانت نامه معتبر بانکی با مدت اعتبار ۳ ماه (قابل تمدید تا ۶ ماه) یا واریز مبلغ مذکور به شماره حساب ۰۱۱۵۸۶۰۸۷۳۰۰۰ (شماره شبا IR۹۲۰۱۹۰۰۰۰۰۰۰۰۱۱۵۸۶۰۸۷۳۰۰۰) بانک صادرات به‌نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین زهرا می‌باشد.

- هزینه درج آگهی ها به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

- دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات مختار است.

-همچنین سایر شرایط در فرم‌های اسناد مناقصه مندرج است.

روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهرا

آگهی مزایده عمومی (تجدید مزایده)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد در نظر دارد نانوایی واحد را با امکانات (دستگاه و تجهیزات پخت نان و امتیاز آب، برق، گاز و سهمیه آرد روزانه دولتی) را از طریق برگزاری مزایده عمومی و مطابق آیین نامه معاملات دانشگاه به مدت یک سال شمسی در قالب اجاره به‌متقاضی واجدالشرایط واگذار نماید. لذا از کلیه اشخاصی که تمایل به شرکت در این مزایده دارند، دعوت به‌عمل می‌آید جهت خرید اسناد مزایده با در دست داشتن مدارک شناسایی به دفتر امور حقوقی دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد مراجعه نمایند. قیمت پایه اجاره بهاء ماهیانه ۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال، میزان سپرده تضمین شرکت در مزایده مبلغ ۳۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال، هزینه خرید اسناد مزایده مبلغ ۵۰۰/۰۰۰ ریال (غیر قابل استرداد) که باید به حساب شماره ۰۱۰۵۹۸۷۳۶۸۰۰۳ بانک ملی به‌نام دانشگاه آزاد اسلامی مهاباد واریز وفیش آن را به همراه مدارک شناسایی در پاکت الف و قیمت پیشنهادی در پاکت ب ارائه گردد. هزینه آب، برق، گاز مصرفی و هزینه درج آگهی بر عهده برنده مزایده می‌باشد. ضمناً سایر شرایط، مندرج در اوراق مزایده می‌باشد.

زمان شروع و رویت مورد مزایده: روز چهارشنبه تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۶

حداکثر زمان فروش اسناد: از تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۰۶ لغایت ۱۴۰۱/۰۷/۱۲ می‌باشد.

حداکثر زمان عودت اسناد: از تارخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۴ لغایت ۱۴۰۱/۰۷/۲۰ پایان وقت اداری روز چهارشنبه می‌باشد.

دانشگاه در رد یا قبول پیشنهادات و انعقاد قرارداد مختار است. کلیه پیشنهادات مبهم و مشروط مردود خواهد بود. شرکت در مزایده و دادن پیشنهاد به منزله قبول اختیارات و تکالیف دستگاه مزایده گزار است.

آدرس: مهاباد- خیابان دانشگاه- مجتمع کوی دانشگاه- دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد

شماره تماس: ۰۴۴-۴۲۳۴۱۰۱۸ و ۰۹۱۴۱۶۷۶۹۰۶

دبیرخانه کمیسیون معاملات دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد